

ת"פ 49306/06/12 - מדינת ישראל נגד ברק זעפרני

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 49306-06-12 מדינת ישראל נ' זעפרני

בפני בעניין: כב' השופטת חנה מרים לומפ
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ברק זעפרני

הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הורשע בעקבות הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן, בעבירה של זיוף לפי סעיף 418 (אמצע) לחוק העונשין התשל"ז-1977. הצדדים לא הסכימו לעניין העונש אולם הגיעו להסדר טווח לפיו המאשימה תטען כי מתחם העונש ההולם הוא בין מאסר על תנאי, קנס ושל"צ ועד לעונש של מאסר ממש ותעתור לעונש של מאסר על תנאי, קנס ושל"צ בעוד שבא כוח הנאשם יהיה חופשי בטיעונו. עוד הוסכם כי יתקבל תסקיר שירות מבחן בעניינו של הנאשם ובמסגרת התסקיר תיבחן שאלת הרשעת הנאשם.

2. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי ביום 4.2.11 התקשר חברו של הנאשם וביקש ממנו לזייף עבורו תעודת זהות על שם אדם אחר בשם נתנאל סעדון ואמר לנאשם כי ישלם לו סך של 1,000 ₪ עבור התעודה. הנאשם, חברו ונתנאל סעדון הלכו יחדיו לביתו של אדם אחר ואיתם התעודה האמיתית של נתנאל סעדון, שם זייף הנאשם את תעודת הזהות באמצעות תוכנת מחשב, כך שיצר תעודה חדשה ובה פרטים של אדם בשם יונתן חדד הנושאת את תמונתו של נתנאל סעדון ונחזית להיות תעודת זהות תקנית שהונפקה כדן. בתמורה לכך שילם חברו של הנאשם לנאשם סך של 1,000 ₪, כפי שהוסכם ביניהם.

תסקיר שירות המבחן

3. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם בן 26, נשוי ואב לשני ילדים העוסק כעצמאי בתחום המחשבים. נסיבות ילדותו של הנאשם וקשריו עם בני משפחתו מפורטים בהרחבה בעמ' 2 לתסקיר, הנאשם למד במוסדות תורניים חרדיים ושהה בילדותו במשך 4 שנים בארצות הברית לשם עקר עם בני משפחתו בעקבות משבר כלכלי. עסק בתחום המחשבים לצד לימודיו התורניים וכיום לומד בכולל לצד עבודתו, בתחילה כשכיר בחנות מחשבים ובהמשך

כעצמאי במסגרת חברה שהקים לשירותי מחשב.

4. באשר לביצוע העבירה. הנאשם נטל אחריות מלאה לביצועה ומסר כי לא ידע מה מטרת התעודה המזויפת וכי פעל מתוך מחויבות לחבר אשר סייע לו בעבר והבטיח לו כי הדבר נעשה למטרה חיובית וכן בשל צורך כספי לנוכח המצב הכלכלי הקשה בו היה נתון באותה עת. הנאשם הביע חרטה לפני קצינת המבחן על ביצוע העבירה, תיאר כי שיתף פעולה עם המשטרה מתוך הכרה בבעייתיות המעשה ומסר כי מאז האירוע התחדדה מאוד הקפדתו על שמירת החוק בכל התחומים.

5. קצינת המבחן המליצה להטיל על הנאשם של"צ בהיקף 180 שעות, צו מבחן שבמסגרתו ישולב הנאשם בטיפול קבוצתי וכן המליצה לבטל את הרשעת הנאשם שכן הנאשם שואף להתקדם בלימודיו התורניים ולהשלים לימודי דיינות ולימודי הסמכה לרבנות והרשעתו תפגע בכך.

טענות הצדדים

6. למעשה הצדדים אינם חלוקים בשאלת העונש שיש להטיל על הנאשם, אלא חלוקים בשאלה האם יש להותיר את ההרשעה על כנה או שיש לבטל את הרשעת הנאשם.

7. ב"כ המאשימה טען כי מעשיו של הנאשם פוגעים בערכים של סדרי שלטון וכן פוגעים בפרטיותו של בעל הפרטים המזהים יונתן חדד. עוד הוסיף ב"כ המאשימה כי פוטנציאל הנזק בעבירות מסוג זה הוא גדול מאוד שכן לא ניתן לדעת למה תשמש התעודה בסופו של יום. הוא ביצע את העבירה בתחכום, תוך תכנון מוקדם, בחבורה ובתמורה לבצע כסף. חלקו של הנאשם בביצוע העבירה הוא משמעותי, הוא זה שידע להשתמש בתוכנה המזויפת והפיק בפועל את המסמך המזויף.

8. ב"כ המאשימה ציין כי עמדת המאשימה היא מקלה וזאת נוכח הנסיבות לקולא ובהן העדר עבר פלילי, ולקייחת האחריות ובשל נסיבות אלה לא עתרו להטלת עונש של מאסר ממש או מאסר שירוצה בעבודות שירות. בא כוח המאשימה סבר כי תיק זה אינו מתאים לביטול הרשעה וזאת נוכח גילו של הנאשם בעת ביצוע העבירה שהיה בן 23 וגם היום כשהוא בן 27, אישיותו עדיין אינה מגובשת ויש לו קושי בהצבת גבולות, כמו כן חומרת העבירה לדידו אינה מאפשרת חריגה מהכלל לפיו יש להרשיע נאשם בפלילים. זאת ועוד הפגיעה בנאשם אינה ספציפית שכן הוא רק בראשית דרכו, הן בלימודי הרבנות והן בלימודי הדיינות ומכל מקום לא ראוי שאדם שהורשע בעבירה כפי שהורשע בה הנאשם יכהן בתפקידים אלה וגם אם לא יורשע עניינו יעמוד לפתח וועדת חריגים אשר תשקול בין אם הורשע ובין אם לא הורשע, האם ראוי כי יכהן בתפקידים אלה.

9. ב"כ הנאשם טען כי נסיבות כתב האישום אינן מגלות עבירה לפי סעיף 418 אמצע אלא לכל היותר עונים על סעיף 418 רישא ומכל מקום על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם בהתאם לנסיבות ביצוע העבירה שנסיבות אלה הן מקלות שכן הנאשם לא קיבל באמצעות המסמך דבר. הוא עשה טובה לחבר, התמורה שהתקבלה היא בעבור המסמך עצמו ללא תמורה שהתקבלה כתוצאה משימוש במסמך. לא נגרם נזק כתוצאה מביצוע

העבירה שכן לא נעשה כל שימוש בפועל בתעודת הזהות ולא ידוע מי אותו אדם שהשתמשו בזהותו, ב"כ הנאשם סבר כי מדובר בנסיבות מקלות שהן על גבול זוטי הדברים וטעות במצב הדברים והגיש את הודעת הנאשם ודוח עימות לתמיכה בטענותיו וזאת בהסכמת ב"כ המאשימה. אשר ליתר טענותיו ב"כ המאשימה התנגד להן שכן ב"כ הנאשם חרג מכתב האישום המתוקן במסגרת הסדר הטיעון.

10. עוד הוסיף וטען ב"כ הנאשם כי יש לחרוג ממתחם הענישה ההולם ולהימנע מהרשעה מאחר שהנאשם השתקם וסבר כי שאלת ההרשעה אינה בגדר חריגה לקולא ממתחם הענישה שכן נתונות לבית המשפט סמכויות אחרות בחוק סדר הדין הפלילי לעניין זה וזאת ללא קשר לתיקון 113. ב"כ המאשימה, בהקשר זה, לא חלק על כך ששאלת ההרשעה נבחנת בנפרד מתיקון 113.

11. ב"כ הנאשם סבר כי הלכת כתב מתקיימת בעניינו של הנאשם, לדידו האינטרס הציבורי במקרה זה לא יפגע אם הנאשם לא יורשע בעוד שהרשעתו של הנאשם תיגדע את שאיפתו להתמנות כדיין וכרב.

12. אשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ציין ב"כ הנאשם כי הוא ללא עבר פלילי, הסיכוי כי יעבור עבירות נוספות הוא קטן שכן הנאשם מנהל אורח חיים נורמטיבי ויעבור טיפול במסגרת שירות המבחן. כיום הוא נשוי ואב לילדים כאשר המסגרת המשפחתית תורמת לגיבוש אישיותו והצבת הגבולות. הנאשם מתחרט על המעשים, לקח אחריות הן בבימ"ש והן בעת חקירתו ושיתף פעולה עם הרשויות, כך שהוגש כתב אישום נגד המעורבים הנוספים. יוער בהקשר זה כי לא נפרסה בפני בית המשפט מלוא התמונה בנוגע למעורבים הנוספים, לא הוצגו לבית המשפט כתבי אישום בעניינם ולא העונשים שהוטלו עליהם.

13. הנאשם הוסיף כי הוא לומד לרבנות כבר שלוש שנים, 7 שעות ביום וסיים 3 מבחנים מתוך 13. הוא יכול להשלים את לימודי הרבנות בתוך כשנתיים ולכן הפגיעה בו היא קונקרטי. הוא מעוניין להיות דיין והוא אף מצטיין בלימודיו והרשעתו תיגדע עיסוק במקצוע זה. הוא ביצע את העבירה בשל מצבו האישי והכלכלי וכי לא יכול היה לסרב לחברו. הנאשם ציין כי כיום מצבו שונה, הוא אב לילדים, עובד, בבעלותו חברה למחשבים והוא אף מעסיק אנשים בחברה, הוא לומד 7 שעות ביום ומפרנס את משפחתו.

שאלת ההרשעה

14. בבוא בית המשפט לחרוג מהכלל לפיו יש להרשיע בפלילים על בית המשפט לבחון על פי הלכת כתב רע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל** הצטברותם של שני תנאים. התנאי הראשון הוא כי סוג העבירה ונסיבות ביצועה מאפשרים לחרוג מהכלל לפיו יש להרשיע נאשם בפלילים, וזאת מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים. שנית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם. על הלכה זו חזר לאחרונה כב' השופט שוהם בע"פ 7109/14 **סייג נ' מדינת ישראל** (ניתן 20.11.14) וציין כי גם אם מדובר באדם עם אישיות בלתי בשלה בתחילת חייו הבוגרים, אם לא הוצגו ראיות בדבר פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, אין לחרוג מהכלל ולהימנע מהרשעה. בהקשר זה יוער כי לידי ככל שמדרג העבירה ונסיבותיה חמורים יותר, כך גם על היקף הראיות הנדרשות כדי לבסס את הטענה לפגיעה חמורה בשיקום להיות משמעותי יותר.

15. העונש הקבוע לצד העבירה בה הורשע הנאשם הוא עד שלוש שנות מאסר, מדובר בעבירה מסוג עוון ונסיבות ביצוע העבירה הן על הגבול שבין הרישא של הסעיף לבין האמצע של הסעיף. הנאשם הודה בעובדות כתב האישום שתוקן במסגרת הסדר טיעון ולא היה מקום כי ב"כ הנאשם יטען טענות בדבר סעיפי האישום ועובדות נוספות בשלב העונש, אלא היה עליו לעשות כן במסגרת מסמך הסדר הטיעון וזאת בהתאם לסעיף 40(ב)2 לחוק העונשין התשל"ז - 1977, שכן הדברים היו ידועים לו טרם כריתת הסדר הטיעון ולשון החוק קובעת כי רק אם שוכנע בית המשפט כי לא היתה אפשרות לטעון לגבי העובדות בשלב בירור האשמה או שהדבר דרוש למנוע עיוות דין, יתיר הבאת ראיות בעניין נסיבות הקשורות בביצוע העבירה (ר' ע"פ 3667/13 חטיב נ' מדינת ישראל (ניתן 14.10.14)). מכל מקום המאשימה הסכימה להגשת הודעת הנאשם ודוח עימות, ומעובדות כתב האישום עולה כי מדובר בעבירת זיוף שאינה במדרג חומרה גבוה, ובפועל לא נעשה שימוש בתעודה.

16. יחד עם זאת, אין מדובר בעבירה פשוטה, שכן הנאשם ביצע את העבירה בתמורה לבצע כסף, זיוף מסמך רשמי תוך שימוש בפרטי האדם האחר והכל תוך שימוש בתוכנת מחשב לשם כך. כמו כן פוטנציאל הנזק כתוצאה מזיוף המסמך הוא משמעותי, אולם בפועל הוא לא מומש. מאחר שאני סבורה כי מדובר בעבירה במדרג חומרה בינוני יש צורך בהוכחת פגיעה קשה וקונקרטיה בשיקומו של הנאשם, כדי לשקול את ביטול הרשעת הנאשם.

17. הנאשם אכן צעיר ללא עבר פלילי, שזו מעידתו היחידה בפלילים, הוא מנהל אורח חיים נורמטיבי, העבירה לא פגעה באחרים, אין מדובר בדפוס התנהגות עברייני כרוני, הנאשם לקח אחריות מלאה לביצוע העבירה, הביע חרטה על המעשה ואף שיתף פעולה עם הרשויות באופן מלא והעיד כנגד שותפיו לביצוע העבירה, כך שהנאשם עומד בתנאים שנקבעו בהלכת כתב.

18. נותרה השאלה, האם טענותיו של הנאשם בדבר לימודי הרבנות והדיינות שהוא נמצא בתחילתם, כאשר הוא מתפרנס מעיסוק בתחום המחשבים, די בהם כדי להוות פגיעה קשה בשיקומו של הנאשם, כאשר מדובר בעבירה במדרג חומרה בינוני.

19. אני סבורה כי הנאשם לא הביא ראיות במידה מספקת לפגיעה קונקרטיה בעיסוקו בעתיד כרב או כדיין וכי שאלת הרשעתו או אי הרשעתו היא זו שתכריע, שכן במקצועות מסוג זה כל מעורבות בפלילים תבחן ללא קשר לשאלת ההרשעה, ולא מוצדק להעלים מידע זה מהרשויות טרם החלטה בעניין על ידי הגורם המוסמך. מכל מקום הנאשם נמצא רק בראשית דרכו והשאלה תבחן בבוא העת כאשר יסיים את לימודיו. יצוין כי כיום הנאשם עובד באופן מסודר בתחום המחשבים כעצמאי, כך שפרנסתו לא תפגע.

20. לפיכך החלטתי שלא לבטל את הרשעת הנאשם בעבירה המיוחסת לו.

מתחם העונש ההולם והעונש המתאים

21. הצדדים לא היו חלוקים בשאלה זו וסמכו ידיהם על המלצת שירות המבחן. מאחר שאני סבורה כי המתחם לו עתרה המאשימה, קרי מאסר מותנה שלצדו של"צ וקנס ועד לעונש מאסר ממש, הולם את נסיבות ביצוע העבירה,

ומאחר שהנאשם הורשע בביצוע העבירה כך שלצד עונש השל"צ ניתן להטיל עליו עונש של קנס ומאסר מותנה, החלטתי להקטין את היקף שעות השל"צ עליו המליצה קצינת המבחן.

22. בהתחשב בנסיבות אותם פרטתי בסעיף 17 לגזר הדין החלטתי להטיל על הנאשם עונש ברף התחתון של המתחם. אשר על כן אני גוזרת על הנאשם את העונשים כדלהלן:

א. 3 חודשי מאסר, הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מהיום על עבירת זיוף.

ב. אני מטילה על הנאשם לבצע שירות לתועלת הציבור, בהיקף של 100 שעות, במסגרת "איחוד והצלה" בהתאם לתוכנית שירות המבחן. במידה ויהא צורך לשנות מקום ההשמה, יבצע שירות המבחן את השינוי, וידווח על כך לבית המשפט.

ג. אני מטילה על הנאשם צו מבחן למשך שנה מהיום.

ד. מובהר לנאשם, כי במידה ולא ימלא אחר צו השל"צ או המבחן, עונשו ידון מחדש.

ה. קנס בסך ₪ 1,000 או 10 ימי מאסר תחתיו. הקנס ישולם ב4 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.1.15 ובכל 1 לחודש שלאחריו. לא ישולם תשלום במלואו או במועדו, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מידי.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ד כסלו תשע"ה, 16 דצמבר 2014, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.